

Soek jy 'n fantastiese tutor?

www.teachme2.com/matriek

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

GASVRYHEIDSTUDIES

NOVEMBER 2023

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 200

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 18 bladsye.

AFDELING A: KORTVRAE**VRAAG 1****1.1 MEERVOUDIGEKEUSE-VRAE**

1.1.1	D✓	M87	F200
1.1.2	C✓	M79	F189
1.1.3	D✓	M	F166
1.1.4	A/C✓	M39-40	F103
1.1.5	B✓	M136	F147-148
1.1.6	C✓	M140	F150
1.1.7	A✓	M27	F82
1.1.8	D✓	M69	F206
1.1.9	A✓	M158	
1.1.10	B✓	M171	F31

(10)

1.2 PASITEMS`

1.2.1	D✓
1.2.2	F✓
1.2.3	B✓
1.2.4	C✓
1.2.5	G✓

M175-
180
F36-
37
(5)**1.3 PASITEMS**

1.3.1	E/A ✓
1.3.2	D✓
1.3.3	B✓
1.3.4	G✓
1.3.5	C✓

M159
F52
(5)**1.4 EENWOORD-ITEMS**

1.4.1	Bemarking/Telebemarking/Televerkope/adevertering✓	M14	F133
1.4.2	Gede-alkoholiseerde/ nie-alkoholies/alkoholvry✓	M156	F49
1.4.3	Appel/appelsous✓	M96	F204
1.4.4	Sago/ sago poeding✓	M137	F158
1.4.5	Temper✓	M145	
1.4.6	Gebou/Built/ gelaagde✓	M161	F65
1.4.7	Skilferkors / Pâte feuilletée/ Pâte feuilliere✓	M114	F206
1.4.8	Dispersie✓	M130	F 161
1.4.9	Vacherin✓	M141	F151
1.4.10	Veroudering/rypmaking✓	M82	F198

(10)

1.5 KEUSE ITEMS

1.5.1 C✓, E✓, H✓, I✓, J✓

Enige volgorde M69-70
F16

(5)

1.5.2 A✓, D✓

Enige volgorde M92 F192
(2)

1.5.3 C✓, D✓, F✓

Enige volgorde M5-6 F122
(3)**TOTAAL AFDELING A [40]**

**AFDELING B: KOMBUIS EN RESTAURANTBEDRYWIGHEDE;
HIGIËNE, VEILIGHEID EN SEKURITEIT**
VRAAG 2

2.1	2.1.1	• Naarheid ✓ • Vomering/braking ✓ • Ernstige dehidrering/vinnige dehidrering/ernstige waterverlies ✓ • Blou dood/ dood ✓ • Versnelde hartklop ✓ • Droë slymvliese/droë mond ✓ • Spierkrampre/ maagkrampe/maagpyn/omgekrapte maag ✓ • Lae bloeddruk/ duiseligheid ✓	M25 F78 (Enige 3) (3)
	2.1.2	• Die personeel sal nie onder risiko verkeer nie want die restaurant gebruik 'n goeie sanitasiesisteem /skoon water/nie besmette water ✓ • Die gesondheidsraad het die restaurant verseker dat hulle kan voortgaan/ indien daar 'n probleem was, sou hulle die plek toegemaak het/restaurant se higiëniese praktyke voldoen aan die veiligheidstandaarde ✓ • Personeel sal sorg dat voedsel te alle tye bedek is ✓ • Personeel sal skoon water/ nie besmette water gebruik om groente en vrugte te was ✓ • Restaurant verskaf behandelde/gesuiwerde water/gebottelde drinkwater ✓ • Personeel sal slegs gaar vis en skulpvis bedien ✓ • Personeel sal seker maak dat voedsel goed gaar is ✓ • Personeel sal gereeld hande was/sterliseer met antiseptiese seep voor en gedurende voedselbereiding ✓ • Werkareas en -oppervlaktes moet gereeld skoongemaak/ gesaniteer word ✓ • Die twee persone het nie die siekte by die restaurant opgedoen nie ✓	M25 F78 (Enige 4) (4)
	2.1.3	• Mense wat in areas met swak sanitasie sisteme en onveilige watertoevoer woon/landelike gebiede ✓ • Kinders en mense wat aan wanvoeding lei ✓ • Mense wat saam met ander bly wat reeds die siekte het ✓ • Mense wat skulpvis en groente eet wat uit besmette water kom ✓ • Kinders/oumense ✓ • Mense met lae maagsuur vlakke ✓ • Mense met 'n swak immuunstelsel/mense met MIV en VIGS ✓	M25 (Enige 3) (3)

- 2.2   2.2.1   Die terugvoer is goed/ positief
- Winsgewend/ wins sal toeneem✓
  - Die gaste sal terugkom vir die kos / goeie terugvoer rakende die kos/ kwaliteit van die kos is as uitstekend beoordeel✓
  - Gaste ontvang voedsel/maaltyd wat goed voorberei is /gaste is gewillig om vir goeie kwaliteit te betaal✓
  - Die neem van die kosbestelling is as goed beoordeel✓
  - Die gaste is vining erken en na 'n sitplek geneem✓/ die gas voel welkom/ die tyd wat dit geneem het om 'n sitplek te kry was as uitstekend beoordeel✓
  - Die bedieningspersoneel het aanvanklik 'n goeie indruk gemaak/ professionalisme en effektiwiteit van die personeel word as goed beoordeel✓ (Enige 2)

EN

Die terugvoer was sleg/negatief

- Gaste rapporteur dat hulle nie die restaurant vir vriende sal aanbeveel nie✓/ aanbeveling aan vriende is as swak beoordeel/ benadeel advertensie/ negatiewe publisiteit van restaurant/negatiewe 'word of mouth' ✓
- Die gaste mag moontlik nie terugkom nie / verminder kliënte wat na restaurant kom/minder kliënte✓
- Wins sal afneem/kleiner wins/minder wins ✓
- Algemene diens was as swak beoordeel/ swak diens skep 'n swak indruk/ Kliëntediens is nie gehandhaaf ✓
- Die wagtyd was lank /beoordeel as swak/ Die restaurant was nie betyds met die voedselbediening nie✓/ gaste hou nie daarvan om te wag nie ✓

(Enige 2)

M32
F89
(4)

2.3	2.3.1	(a) 10✓ (b) 22/ R1011,78✓	M36 F94 (2)
	2.3.2	• Dit help hulle om die voorraad te bestuur✓/ vereenvoudig die voorraad ontvang proses✓ • Die proses is minder tydrowend/vinniger✓ • Die aantal foute sal verminder/ dit is meer akkuraat/ minder kans vir menslike foute✓ • Dit sal papierwerk verminder/omgewingsvriendelik/ verminder die koolstof voetspoor✓ • Hulle sal die vloei van voorraad kan kontroleer/ volg die vloei van voorraad/ hoeveelheid voorraad kan op enige gegewe tyd vasgestel word / bron van inligting rakende voorraad op hande/trek outomaties af soos wat voorraad uitgereik of gebruik word✓ • Verlore voorraad kan vinnig opgetel word✓ • Voorraadkontrole kan gereeld gedoen word✓ • Die sisteem reflekteer die voorraaddetail outomaties✓ • Dit verminder vermorsing bv. Voorkom die uitreik van ekstra voorraad wat nie benodig word nie✓ • Die totale koste van die voorraad kan onmiddelik gerekordeer word/ prys per eenheid✓ • Voorraadbladsye kan gedruk word ✓ • Maklik om op te dateer en inligting te herorganiseer ✓ • Kan alfabeties gerangskik word wat voorraadopname vergemaklik✓ • Dit kan kommunikasie tussen departemente verbeter bv. Met die uitreiking van voorraad✓ • Verminder of voorkom diefstal✓ • Minder mense nodig om voorraadopname te doen✓ • Voorraadrekords kan veilig gestoor word met wagwoorde✓	M36 F95 (4)

(Enige 4)

TOTAAL AFDELING B : 20

**AFDELING C: VOEDING EN SPYSKAARTBEPLANNING;
VOEDSELKOMMODITEITE**

VRAAG 3

- 3.1 3.1.1 Anafilaktiese reaksie:
- Opswel van die tong✓
  - Swelling van die keel✓
  - Hartkloppings✓
  - Versmoring/moeilik om asem te haal✓
  - Bloeddruk daal✓
  - Pols is swak / vinnig✓
  - Veluitslag/'hives' ✓
  - Naarheid /vomering✓
  - Kan tot die dood lei✓
- (Enige 2) M50
F4
(2)
- 3.1.2 Keuse van geregte is goed✓ (1)
- 'n Verskeidenheid van geregte is beskikbaar/gebruik✓/ verskillende proteïene: vis/ schnitzel / verskillende groente: sampioene/aartappel✓
  - Basiese bestanddele word nie herhaal nie✓
  - 'n Verskeidenheid kleure: nori, salm, avokado in sushi/ sjokolademousse garner met frambose/swartbessies✓
  - Verskeidenheid geure✓/ verskillende geure voedsel ingesluit in die voedselkeuse✓
  - Verskeidenheid temperature✓/ warm en koue voedsel ingesluit/ sushi en sjokolademousse is koud/ gevulde sampioen/ krokette en schnitzel word warm bedien✓
  - Verskeidenheid gaarmaakmetodes✓/ geroosterde gevulde sampioene/ krokette en schnitzel word gebraai/ die aartappels vir die krokette word gekook /rys is gekook/ spek is gebraai/sjokolade word indirek gestoom✓
  - Soort geregte is geskik vir elke gang/ 'n formele ete✓
  - Gereg gekies vir elke gang stem ooreen met die verwagte porsiegrootte vir elke gang✓
- OR**
- Keuse van geregte is swak✓ (1)
- Geen variasie in tekstuur✓/die bruin gevulde sampioene/ sushi en sjokolade mousse het sagte teksture/ min bros/ krakerige teksture✓
  - Geen variasie/kontras in kleur/meeste geregte/ entr e, hoofgereg en sjokolademousse is bruin✓/ dieselfde kleur✓
  - Geen variasie in vorm✓/ meeste voedsel is rondgepulde sampioene/ krokette is rond /sushi is rond /chocolate mousse in glase is rond✓
  - Daar is te veel styselitems bv. Rys, aartappel, krummels✓
  - Beperkte voedingsbalans✓/ nie 'n verskeidenheid vars groente ingesluit nie✓
  - Baie ryk/vetterige voedsel gebruik: spek, kaas, olie gebruik vir schnitzel en krokette en room vir mousse✓
  - Daar is geen sous/ groente in die hoofgereg ✓
  - Twee diepbraai items in die hoofgereg✓
- (1 punt vir Goed/Sleg + 4 geskikte redes) M43
F2
(5)

- 3.1.3
- Te veel verfynde stysel bv. rys, aartappel en krummels✓
  - Beperk of vermy kapokaartappels in die krokette en vermy die schnitzel as gevolg van die krummels✓
  - Te veel suiker ✓/ vermy sjokolademousse ✓
  - Te veel vet in die spyskaart /Sjokolademousse, spek en kaas bevat vet; sluit die geregte met vet uit ✓/vermy braai as gaarmaakmetode✓/verminder totale vetinname, veral versadigde vet en dieet cholesterol✓/ vermy schnitzel en krokette wat gebraai word/lugbraai of rooster eerder ✓
  - Geprosesseerde vleis ingesluit op spyskaart✓ vermy spek✓
- (Enige 4)

M48
F5
(4)

3.2 3.2.1

CROQUEMBOUCHE	GOUGÈRES
-Gewone choux pastry poffers/ geen geurmiddels✓ -Soet✓ -Tekstuur is ligter/ meer bros✓ -Gevul met room, crème pâtissière of chantilly room✓ -Geglaseer of bestuif met versiersuiker✓ -Bedek met spinsuiker✓ (Enige 1)	-Gegeur met kaas✓ -Sout -TEkstuur is swaarder vanweë die kaas/ meer klam✓ -Gevul met 'n soutvulsel✓ - Nie bestuif met versiersuiker✓ - Gesprinkel met fyngekapte kruie/gerasperde kaas/ bestuif met paprika✓ -Nie bedek met spinsuiker✓ (Enige 1)

M125
F187
(2)

- 3.2.2
- Plaas in lugdigte houer of sak/ bedek met kleefplastiek✓
  - Kan 3 dae by kamertemperatuur hou✓/ droë plek✓
  - Kan gevries word✓
  - Stoor sonder vulsel
- (Enige 2)

M126
F187
(2)

- 3.2.3
- Water en botter te lank verhit/ te lank gekook✓
  - Te veel water verdamp/ te min stoom✓
  - Die oond was nie warm genoeg nie✓
  - Die choux pasta deeg het te veel vet / butter bevat ✓/te veel kaas bygevoeg✓
  - Verkeerde verhouding water tot smeer/botter / nie 2:1 / verkeerde afmeet van bestanddele✓
  - Te mein eier om smeer/ botter te emulsifiseer✓
- (Enige 3)

M124
F186
(3)

- 3.2.4
- Spinsuiker word voorberei deur suikerstroop te kook/suiker te smelt totdat dit karameliseer /tot goudbruin/ ligbruin✓
- Dit word gemaak deur die vinnige beweging van karamelsuiker✓ gebruik 'n gesnyde ballonklitser/vurk ✓
  - Spin bo-oor houtstokkies/houtlepels/of op 'n tafel ✓ om lang, fyn harige suikerdrade te verkry✓
- (Enige 2)

M146
F156
(2)

3.3	3.3.1	- Die vleis word in 'n roker/bedekte houer/spasie geplaas waar dit blootgestel word aan rook van brandende houtsaagsels, droë teeblare of rys✓ - Die vleis word gaar tydens beroking bo 52°C✓ (Enige 1)	M150 F167 (1)
	3.3.2	- Beroking preserveer voedsel/ Beroking verleng die rakleef tyd ✓ - Vertraag die groei van mikroörganismes✓ - Dit versnel die drogingsproses✓ - Voorkom ensiematiese verbruining✓ - Sout vertraag die groei van mikroörganismes ✓ - Voedsel is gaar/ gereed om te eet✓ - Vertraag galsterigheid / vet sal nie gou afgaan nie ✓ - Verleen 'n 'rokerige' smaak/ verbeter die smaak ✓ - Voorkoms word verbeter ✓ (Enige 4)	M150 F171 (4)
	3.3.3	- Vleis: Bees/ Vark/ Lam✓ Ham✓ Worsies✓ Ribs✓ Salami✓ Bacon/ "Gammon" /Borsstuk✓ - Hoender✓ Kalkoen✓ - Vis:✓ Salm✓, Forel✓ Snoek✓ - Vrugte: ✓Mangoes✓ Pynappel✓ Appelkose✓ Perskes✓ - Paprika✓ Tomatoes✓ Eiervrug/ Brinjal✓ (Any 3) (1 punt vir of Vleis/ Vis/ Hoender/Vrugte OF voorbeelde verskaf) (Enige 3)	M150 F167 (3)
3.4	3.4.1	- Amandelmelk/ Neutmelk/ Hennep 'hemp' melk✓ - Rysmelk✓ - Sojamelk✓ - Klappermelk✓ - Hawermoumelk✓ - Plantgebaseerde joghurt✓ - Vegaan roomys✓ - Kunsroom✓ (Enige 1 geskikte plant-gebaseerde melk plaasvervanger)	M101 (1)
	3.4.2	- Hoog in plantproteïen✓ - Laag in vet / laag in kilojoules✓ - Cholesterol vry✓ - Natuurlike bron van vesel/ hoog in vesel✓ - Ryk in anti-oksidente✓ - Goedkoper as dierlike produkte/ plaasvervanger vir dierlike proteïene✓ - Ryk in komplekse koolhidrate✓ - Laag in glukemiese indeks✓ - Uitstekende bron van nutriënte✓/ vitamienes✓, minerale ✓ - Geen hormone /antibiotika✓ - Verminder die negatiewe effek op die omgewing/ verminder die koolstofvoetspoor✓ - Help om leefstylsiektes te voorkom/ gesonder✓ (Enige 4)	M105 F181 (4)

- 3.4.3
- Die winkel maak voorsiening vir 'n veganis dieet✓
  - Die maaltye wat verkoop word is geskik vir vegane bv groente, neute, grane, gis, plant olies en sojaprodukte✓
  - Flexitariëse dieet sluit rooivleis, vis, seekos, melk, suiwelprodukte/ eiers/pluimvee in✓
  - Flexitariëse geregte/voedsel is nie beskikbaar in die winkel nie✓
  - Die Flexitariër kan wel groente en vrugte by die winkel inneem✓
(Enige 3)
- M99
F178
(3)
- 3.4.4 Nie geskik nie, want:
- Rissoles✓: bevat maaltvleis, vis of pluimvee en eier as bindmiddel/ bevat produkte van dierlike oorsprong✓
  - Foie gras✓: bevat eend/ganslewer✓
  - Vishappies✓: vis en gedoop in eier✓
- (Enige 2+2)
- M69-
70
F16
(4)
[40]

VRAAG 4

4.1	4.1.1	• Verkoel bestanddele en vorms voor die tyd in die yskas/ vrieskas voordat dit gebruik word✓ • Voeg fyngemaakte ys/ ys as plaasvervanger vir water by die gedispergeerde gelatien✓ • Plaas die vorm in 'n groter bak met yswater✓ • Plaas die vorm in die vrieskas vir 'n kort tydjie, voordat yskristalle vorm✓	(Enige 2)	M132 F162 (2)
	4.1.2	• 'n Groot hoeveelheid suiker veroorsaak dat die jellie langer neem om te stol✓/verswak die jel /sagter/loperige gel/ stol glad nie✓	(Enige 1)	M132 F163 (1)
	4.1.3	• Borsel die vorm liggies met olie✓ • Spuit liggies met kleefwerende sproei✓ • Spoel vorm uit met koue water✓ • Gebruik 'n kleefvrye silikonvorm✓	(Enige 2)	M130 F162 (2)
	4.1.4	• Eiers / eiergeel ✓ • Melk / room ✓ • Suiker✓ • Geursel bv vanielje / amandelgeursel ✓ • Styselverdikking/ meelblom/ mielieblom✓	(Enige 4)	M137 F148 (4)
	4.1.5	• Die stysel in die mengsel beskerm die eier meel of mielieblom sal gelatiniseer wat sal voorkom dat die eier skif of split✓		M137 F148 (1)
4.2	4.2.1	• Vir die smeer/botter/margarien/vet om hard te bly/ om te voorkom dat die smeer smelt✓ • Voorkom dat deeg sag word/meel sal die sagte botter absorber wat 'n negatiewe impak op die tekstuur sal hê /botter kan uitsypel tydens die bakproses✓ • Om te voorkom dat die deeg krimp gedurende die bakproses✓	(Enige 2)	M118 (2)
	4.2.2	• Verseker dat vog behou word✓ • Verander die tekstuur✓/ as gevolg van die karamellisering✓ • Dra by tot soetheid✓ • Verskaf 'n sagter krummel✓ • Dra by tot kleur/ goud/ ligbruin/ karamel kleur/ dra by tot die Maillaird reaksie ✓	(Enige 2)	M112 F208 (2)
	4.2.3	Uitvoer/voering✓		M116 F210 (1)
	4.2.4	• Die terdeeg was te veel gemeng/hanteer /te veel uitgerol✓ • Onvoldoende rus / verkoeling ✓ • Die deeg was uitgerek tydens hantering✓ • Die cartouche het nie die deeg genoeg afgedruk tydens blindbak nie✓	(Enige 2)	M119 F212 (2)

4.2.5 Traliedeeg/latdeegwerk/'Lattice'✓

M118
F213
(1)

4.3 4.3.1 Nek✓
Blad✓
Bors✓
Dikrib✓
Lende✓
Lies✓
Boud ✓
Skenkel✓

(Enige 3)

M94
F194-
195
(3)

4.3.2 Naam van gaarmaakmetode:

Stowe✓/ smoor✓

(Enige 1)

Beskrywing van metode:

Verbruin/skroei vleis in 'n bietjie olie✓

Skaapvleis moet stadig prut in 'n bedekte potjie pot/ driepoot pot/
kastrol/✓ in 'n klein hoeveelheid vloeistof ✓ onder kookpunt/ 85-
99°C✓

Borrels rys na die oppervlak sonder om te breek✓

Voeg groente by potjie pot in die laaste 30 minute sodat dit nie
oorgaar word nie✓

(Enige 2)

M89
F202
(3)

4.3.3

VET	TEKSTUUR
- Egalig versprei✓ - ferm /hard - wit vet✓	- glad✓ - fyn grein✓ - ferm en nie droog nie✓
(Enige 2)	(Enige 2)

M83
(4)

4.4

- Moenie vleis in water week of was voor gaarmaak nie, want nutriënte gaan verlore✓
- Al die geurkomponente gaan verlore as vleis gewas word✓
- Vleis moet gesout word na gaarmaak, sout onttrek vleissappe/ moenie vleis sout voor gaarmaak nie✓
- Seël of skroei vleis toe voor gaarmaak✓
- Vleis moet korrek ontdooi word om drupverlies te beperk✓
- Ontdooi vleis in die yskas✓
- Verminder dit om vleis teen te hoë of te lae temperatuur te maak✓

(Enige 3)

M85
(3)

4.5	4.5.1	Arbeidskoste= bedrag per uur x aantal ure x aantal kelners✓ =R100 per uur x 7 ure x 5 kelners✓ =R3500✓	M61-62 F23-25 (3)
	4.5.2	• Musiek en vermaak✓ • Groot tent✓ • Tiffany stoele✓ • Laser gesnyde naamkaartjies✓ • Blomme✓	M60 F20 (2)
	4.5.3	Totale koste= Koste van voedsel en drank/voedselkoste + huurkoste/Oorhoofse koste + arbeidskoste✓ =(R4500+R1200+R3000)✓+(R1500+ R4500+R600+R500)✓+ (R3500) OF =R4500+R1200+R3000+R1500+ R4500+R600+R500✓+ (R3500) (geen hakies: slegs 1 punt) OF =R8700✓ + R7100✓ + R3500 =R19300✓	M61- 62 F23- 25 (4) [40]

TOTAAL AFDELING C: 80

**AFDELING D: SEKTORE EN LOOPBANE;
VOEDSEL EN DRANKBEDIENING
VRAAG 5**

- 5.1
- Kontroleer transaksies wat gedurende die dag by ontvangs en kassiere plaasgevind het, wat op gaste se rekening geplaas moet word / verifieer inskrywings op gaste en nie-gaste se rekeninge ✓
  - Stel verslae op vir transaksies wat die vorige dag plaasgevind het ✓
  - Balanseer alle voorkantoor rekeninge ✓
  - Los kamerstatus verskille op ✓
  - Monitor gaste se kredietbeperkings ✓ (Enige 2)
- M6
(2)
- 5.2 5.2.1
- Die bemarkingsdepartement moet aktiwiteite ontwerp om kliënte bewustheid te verhoog ✓
  - Adverteer die hotel/ die dienste van die hotel ✓
  - Bepaal wat die kliënt benodig/wat die verwagtings is/ doen meningsopname en pas produk diensooreenkomstig aan ✓
  - Gebruik promosies soos 'n weggee/ gelukkige trekkings
  - Spesiale pryse/afslag/ pakkette/ lojaliteitsprogramme om kliënte te lok ✓
  - Gebruik visuele bemarkingsmiddele om potensiële kliënte te lok ✓
  - Gebruik elektroniese bemarkingsmiddele / sosiale media/ internet/ opdateer webwerf om meer kliënte te bereik ✓
  - Hou kompetisies ✓
  - Hou borgskappe of spesiale geleenthede ✓ (Enige 4)
- M16/
17
F114
(4)
- 5.2.2
- Ontvangs/voorkantoor ✓: Area in die instansie waarmee die gaste eerste kontak maak wanneer hulle 'n bespreking doen ✓ hart van die organisasie ✓/ goeie eerste indrukke lei tot 'n positiewe beeld van die instansie. ✓
  - Huishouding ✓: Departement verantwoordelik vir die skoonmaak van die hotel ✓/ skoon kamers en publieke areas sal gaste aanmoedig om terug te keer wat lei tot 'n toename in inkomste ✓
  - Wassery ✓: Area in die instansie verantwoordelik vir was, stryk, droogskoonmaak van instansie se linne ✓/ die beskikbaarheid van skoon linne in die gaste se kamers lei tot tevrede gaste wat sal wil terugkeer en dus die inkomste sal verhoog ✓
  - Onderhoud ✓: Area in die instansie wat verantwoordelik is vir opgraderings, tuinmaak, bystand verleen met swaar skoonmaaktake en herstelwerk ✓/ goed instand gehoude geboue en tuine skep 'n positiewe beeld van die instansie en verhoog die moontlikheid van gaste wat sal wil terugkeer en dus die inkomste sal verhoog. ✓

		• Sekuriteit✓: Verantwoordelik vir die beskerming van mense en bates by die instansie✓/ Gaste voel veilig en geborge en sal oorweeg om terug te keer en dus sal die inkomste verhoog ✓ • Menslike hulpbronne✓: om mense met gestremdhede/ gekwalifiseerde personeel in diens te neem, verbeter die beeld van die hotel/ opleiding van personeel sal 'n goeie beeld van die instansie skep✓ • Bemaking✓: effektiewe webwerf/ advertensie sal 'n positiewe beeld skep en besprekings verhoog✓ (Enige 2+2)	M3-4 F112- 118 (4)
5.2.3		• Ekonomiese groei word gestimuleer✓ • Plaaslike inkomste sal toeneem✓ • Werkskepping sal plaasvind en werkloosheid sal verminder✓ • Groter finansiële groei in die land/ BBP neem toe✓ • Selfwaarde en lewenstandaard sal verbeter as mense werk kry✓ • 'Multiplier' effek neem toe✓ • Natuurlike hulpbronne word bewaar, onderhou en verantwoordelik gebruik✓ • Toename in buitelandse valuta weens die toename van toeriste✓ • Belasting word betaal deur die hotelbedryf✓ • Verbeter infrastruktuur✓ (Enige 4)	M1 F108 (4)
5.3	5.3.1	• Jong mense✓ • Voedsel entoesiaste✓ • Toeriste✓ • Voedsel kritici✓ • Avontuurlustige mense wat op die uitkyk is vir nuwe ondervindinge✓ • Motorfietsryers✓ (Enige relevante antwoord)	M16 F135 (1)
	5.3.2(a)	Besigheidsadres: Durban Strandfront✓ Soort besigheid: vennootskap✓ Korttermyn doelwitte: in ses maande uit te brei op die strandfront✓ Langtermyn doelwitte: uitbreiding na ander provinsies in SA✓ Besigheidsbeskrywing✓ Logo ✓ Visie en misie van die besigheid✓ (Enige 2)	M11 F131 (2)

- 5.3.2(b) Personeelplan: 3 motorfietsbestuurders/gidse✓
 voedselstalletjie bestuurders✓/sjefs of kombuispersoneel✓
 /skoonmaakpersoneel/skoonmakers✓
Werksbeskrywings: motorfietsbestuurders -bestuur motorfietse
 /dien as gids vir kliënte✓
 Voedselstalletjie bestuurders – bestuur die voedsel en diens
 werkinge✓/ kontroleer besigheidstransaksies/ betrokke by
 bemarking✓
 Sjefs/kombuispersoneel- betrokke by voedselvoorbereiding
 vir die stalletjies✓
 Bedieningspersoneel- bediening en gee rekeninge vir kliënte✓
 Skoonmakers – algemene skoonmaak van
 voedselvoorbereiding en bedieningsarea✓
 (Enige 2 personeel + werksbeskrywing)
- M12
F131
(4)
- 5.3.3
- Pamflette✓
  - Strooibiljette✓
  - Plakkate✓
  - Brosjures ✓
  - Nuusbriewe✓
  - Tydskrifte✓
  - Koerante✓
  - Sosiale media (Facebook, Instagram, Tik Tok, Twitter)/
aanlyn advertensies ✓
  - Plakkers op motorfietse ✓
- M18-
19
F138-
139
(Enige 4) (4)
- 5.3.4 Die advertensie moet:
- Naam van maatskappy/slagspreuk verskaf✓
  - Kontak details of adres verskaf ✓
  - Inligting rakende die prys, plek en produk verskaf ✓
  - 'n Kort bemarkingsboodskap✓
  - Helder kleure gebruik✓
  - Die oog vang✓
  - Die bewoording moet aandag trek en maklik wees om te
lees/ groot letters ✓
  - Gebruik verskillende grootte letters en skrifsoorte/'fonts'
  - Gebruik eenvoudige taal, vry van foute/spelfoute✓
  - Prentjies en foto's moet interessantheid verleen aan die
voedsel wat verkoop word✓
  - Op die linkerkantste bladsy wees✓
  - Netjies en aantreklik wees✓
- M19
F138
(Enige 5) (5)
[30]

VRAAG 6

6.1	6.1.1	Dit het groot koolstofdioksied borrels / groot borrels✓	M156 F48 (1)
	6.1.2	Sauvignon Blanc/ Chenin Blanc/Chardonnay/ Pinot Noir/ Viognier/ Columbar/Gewurtztraminer/Buketraube/Riesling/Semillon ✓	
	6.1.3	• Cap Classique/ MCC/Tweede fermentasie in die bottel✓ • Charmat/Tweede fermentasie in die tenk✓ • Gekarboniseer/spuit koolsuurgas in die wyn in✓	M156 F62 (2)
	6.1.4	(a) Sec: droog✓	M156 (1)
		(b) Doux: soet / baie soet✓	M156 (1)
	6.1.5	• Mag nie alkohol bedien aan persone onder 18 nie✓ • Minderjariges kan nie 'n dranklisensie kry nie✓ • Voldoende toiletgeriewe vir mans en dames moet op die perseel of naby die gelisensieerde perseel verskaf word✓ • Gewone maaltye moet gedurende die ure wat drank verkoop word op die perseel beskikbaar wees✓ • Drank mag op enige dag tussen 10:00 en 02:00 verkoop word. Op geslote dae mag drank slegs aan 'n persoon wat 'n maaltyd nuttig verkoop word✓ Geslote dae sluit in Sondae, goeie Vrydag en Kersdag✓ • Geen drank mag aan 'n dronk persoon verskaf word nie✓ • Alle drank wat op die perseel gekoop is, moet daar klaar gedrink word✓ • 'n Persoon mag sy eie drank na die perseel bring, maar sal 'n kurkfooi betaal. Hierdie drank moet ook op die perseel klaar gedrink word✓ • Dit is onwettig om enige vloeistof soos water by die drank in die bottel te gooi/ vervalsing/'adulteration'/ verdunning van drank is onwettig✓ • 'n Insolvente of ongereabiliteerde persoon kan nie 'n dranklisensie kry nie✓ • Die applikant / gade van die applikant mag nie 'n kriminele rekord hê nie ✓ • Applikant moet aan SARS se belastingwette voldoen✓	M168 F55 (4)

6.2	6.2.1	• Volg die resep noukeurig✓ • Gebruik goeie kwaliteit produkte✓ • Akkurate afmetings van bestanddele is belangrik/ gebruik 'n sopiemaat/'tot measure' ✓ • 'n Skemerkelkie met room, vrugtesap of eier moet geskud word✓ • Moenie die mengfles te vol maak nie ✓ • Maak seker dat die mengfles behoorlik geseël is✓ • Moenie drankies met gas skud nie✓ • Ys moet helder en skoon wees ✓ • Bedien in verkoelde glase✓ • Plaas die ys in die glas/ mengfles ✓ • Skud goed/ skud van links na regs/skud vir ongeveer 10 sekondes ✓ • Maak mengfles versigtig oop om morsing te voorkom✓ • Gebruik 'n siffie wanneer die drankie geskink word✓ • Moenie die glas oorvol maak nie✓ • Voltooi deur die garnering (strooitjie, kersie, ens.) by te sit✓	(Enige 5)	M160 F65- 66 (5)
6.3	6.3.1	(a) Mev. F Roux✓		M193 F35- 36 (1)
		(b) Mev. A Brand✓		(1)
		(c) Mnr. K Jabe✓		(1)
	6.3.2	• Die lokaal moet opgestel word volgens die organiseerder se voorstelle✓ • Skep 'n aangename/ontspanne/formele atmosfeer vir die gaste✓ • Kleurskema moet warm en verwelkomend wees✓ • Die meubels moet duursaam en gemaklik wees✓ • Ken die aantal covers/ gaste✓ • Kies musiek wat die tema sal versterk/ nie te hard nie✓ • Gebruik verskillende soorte beligting bv natuurlike beligting/gedempte beligting/kerse✓ • Verseker 'n gemaklike temperatuur/ nie te koud of te warm nie • Die kamer moet goed geventileer wees✓ • Mooi plante in die agtergrond✓ • Die interieur en dekor/blomme moet pas by die tema van die funksie/ verseker dat die dekor saamsmelt✓ • Plaas die tafels en stoele so dat dit maklike beweging vergemaklik✓ • Plaas tafels en stoele in lyn/rangskik dit in 'n patroon✓ • Maak seker dat die tafels en stoele nie wikkell/ gelyk staan✓ • Verseker dat jy genoeg tafels, stoele, eetgerei, breekware en glase het ✓ • Verseker dat die lokaal en apparat skoon is✓	(Enige 5)	M170 F30- 31 (5)

6.3.3	• Die Maître d hotel/ hoofkelner moet binne 30 sekondes oogkontak maak met nuwe gaste ✓ • Maître d hotel groet gaste op 'n professionele manier/ hoflik/ vriendelik/ verwelkomend✓ • Maak oogkontak✓ • Kontroleer die bespreking/ vra of hulle bespreek het/ Bevestig die naam van die gasheer✓ • Maître d hotel stel gaste aan hul kelner voor✓ • Die kelner groet vriendelik ✓ • Moenie die gaste by die deur laat nie, vra hulle om jou te volg/wys die gaste waar hulle tafel is✓ • Spreek die gasheer in sy voorkeurtaal aan/ adresseer die gaste as Mnr of Mev/op hul van soos wat dit in die bespreking staan ✓ • Indien die Maître d' hotel nie beskikbaar is nie kan 'n Kelner/ bestuurder instaan en die gaste ontvang (Enige 4)	M190 F34 (4)
6.4	• Wees hoflik en vriendelik sonder om familiêr te wees/ wees professioneel ✓ • Wees behulpsaam, maar moenie op flirtasie reageer nie✓ • Vra hulle beleefd om te stop✓ • Bedien die maaltyd so gou as moontlik✓ • Vra die maître d' hôtél of bestuurder om te help✓ • Kry 'n ander kelner van die teenoorgestelde geslag om die tafel te bedien✓ • Indien die gas aanhou kan hy/sy gevra word om te gaan✓ • Indien die gas weier kan sekuriteit geroep word om die gas uit die restaurant te vergesel✓ (Enige 3)	M185 F41 (3) [30]
TOTAAL AFDELING D:		60
GROOTTOTAAL:		200